

Obraćenje s islama

U ovom razgovoru za “Katolički nacionalni registar”, Ilyas Khan izražava zahvalu “Netherhall House” u Londonu, za pomoć u obraćenju, dajući mu čvrst molitveni život i intelektualne temelje.

12.08.2012.

Švicarski teolog Hans Urs von Balthasar bio je ključan za obraćenje Ilyas Khana, britanskog filantropa i donedavno muslimana na katoličanstvo. Osim njega, u tome su mu pomogli i mnogi drugi isključivo

katolički utjecaji, koji su ga “gurali” prema vjeri, umjesto “tjerali” od Islama.

Khan, po struci trgovački bankar (bankar komercijalist) i vlasnik nogometnog kluba “Accrington Stanley”, ujedno je i predsjednik ugledne britanske dobrotvorne organizacije “Leonard Cheshire

Disability” — najveće svjetske organizacije koja pomaže osobama s invaliditetom. U ovom razgovoru vođenom od strane rimskog dopisnika “Register” Edwarda Pentina, Khan detaljnije iznosi što ga je privuklo Katoličkoj crkvi 2009. godine.

Što vas je privuklo vjeri? Ima li nešto u islamu, možda muslimansko štovanje naše Gospe (Majke), koje vam je pomoglo u obraćanju? I da i ne. Štovanje naše Gospe (Majke) na osobnoj razini ima veliku ulogu u mojoj vjeri, ali u isto

vrijeme, znam da nije imalo ništa sa mojim odgajanjem kao Muslimana. Moji prvi privremeni koraci prema katoličanstvu bili su u mome ranom djetinjstvu. Moja je majka tada bila jako bolesna, pa me do treće ili četvrte godine odgajala baka koja je bila odlučna katolkinja i Irkinja. Išao sam u katoličku školu, i mislim, kada su počeli satovi (predavanja) sebe sam smatrao kršćaninom.

Tome je dodatno pomoglo što sam odrastao u okrugu Lancashire, na Peninima blizu doline Ribble. Ako je ikad postojalo katoličko središte u Engleskoj, onda je to bilo tamo — velika utvrda

koja nikada nije prihvatila Reformaciju.

Kasnije, kada sam krenuo na studij, Božanska providnost je po drugi put djelovala, te sam živio u “Netherhall House”, studentskom domu Opusa Dei u Londonu. Međutim, u

razdoblju od negdje četvrte godine, pa do sedamnaeste, bio sam odgajan kao musliman, u muslimanskom kućanstvu. Išao sam u džamiju, učio Kuran. Stoga, da, odgajan sam kao musliman, ali mislim da nije bilo ni jednog stajališta islama koje bi me gurnulo prema obraćenju na katoličanstvo.

Da li je vrijeme provedeno u “Netherhall House” uvelike utjecalo na vaš put vjere?

Zasigurno da. Međutim, u to vrijeme nisam imao hrabrosti za obraćenje kao ni za pristup Crkvi i prihvatanje njenih temeljnih vrijednosti.

Apstaziju islam smatra vrlo ozbiljno. U očima većine, muslimanska apstazija je zapravo (kao opreka samoj teoriji) kažnjiva smrću. Stoga je “Netherhall” bio strogo instrumentalan. Prema jasnom sjećanju moja predanost molitvi je oblikovana baš tamo, jer samo bio

okružen živim primjerima predivne duhovne vjere.

Biste li rekli da ste pronašli vjeru skoro podsvjesno?

Zapravo ne. Mislim da sam vjeru pronašao potpuno svjesno. U dobi od osamnaest i devetnaest godina bio sam razuman i znatiželjan mladić. Tada sam otkrio izvanrednu osobu imenom Hans Urs von Balthasar. Postojala je knjižnica u "Netherhall" gdje sam počeo čitati teologiju. Tamo sam naišao na Origana, te sam ujedno u velikom opsegu mogao proučavati i prihvatiti djela sv. Augustina. Stoga, bio sam svjestan, ali obazriv. Oba moja roditelja su bila živa, pa je razlog moje povučenosti bila želja da ih ne povrijedim. Ne znam kako bi se opisao u vrijeme svoje diplome, možda "skoro pa katolik".

Što vam je na kraju dalo hrabrost?

Osim Duha Svetoga? Kulminacija dviju stvari: veliki stupanj sigurnosti u svoj moralni kompas; i ako je postojalo guranje od islama ili privlačnost, bila je to uvelike privlačnost Krista. Obraćanje u mojim mislima nikad nije bila negativna stvar. Drugi važan faktor, deset godina prije moga konačnog obraćenja, bio je moj svakodnevni odlazak u crkvu sv. Josipa u Hong Kongu. U svojim srednjim dvadesetima otišao sam živjeti u Aziju i Hong Kong , i tamo sam otkrio svoju sklonost prema tradicionalnom katoličanstvu. Jednostavna djela vjere — obred, liturgija i zajednička molitva — bili su kameni temeljci.

Da li ste imali osjećaj, u tim godina koje su vodile prema konačnom obraćenju, da je katolička vjera istina?

Da, iako je to pomalo melodramatično. U ovom trenutku

života, kada je moja religija središte posla kojim se bavim, vrlo je teško razlikovati postupke koji bi mogli ili ne bi mogli biti potaknuti vjerom. Volio bi da sve što radim u svom životu je potaknuto i vođeno vjerom. Pokušat ću odgovoriti na malo drugačiji način: Nikad nisam dvojio, od svojih srednjih dvadesetih pa nadalje,

da sam kršćanin, i moj put prema katoličanstvu, uspoređujući ga s putem prema kršćanstvu, bio je zaista brz. Gledano u retrospektivi, srce toga puta trajalo je četiri ili pet godina i bio je više akademski, odnosno intelektualno potkovan. Moram istaknuti da je Von Balthasar bio taj koji me vodio.

Jesu li blaženi Ivan Pavao II. i papa Benedikt XVI. Također utjecali na

vas? Obojica su opisivani kao takozvani „Baltazarijanci“.

To je stvarno dobro pitanje. Nitko me to do sada nije pitao. Da, za kardinala Ratzingera, sadašnjeg papu, zasigurno se može reći da je “Baltazarac”, a blaženi Ivan Pavao II. odgojio je Balthasara kako bi postao kardinal. Očigledno, Ivana Pavao II. je imao veliku tjecaj na Von

Balthasara — kako na nekoga ne bi mogao utjecati tako veliki čovjek? Kao i većina ljudi, Balthasar samo po sebi nije bio samo veliki um, ujedno je uspio opisati kako je tajna vjere najvažnija u našem životu, kršćanina. Ujedno, vezano uz to, najznačajniji trenutak za mene dogodio se kad sam bio u srednjim tridesetima. Hodao sam pokraj kipa “Pietà” u bazilici sv. Petra, i sjećam se da sam bio doslovno prikovan na mjestu kombinacijom četiri ili pet stvari odjednom. Pitali ste me za moj odnos sa Blaženom Majkom Božjom — pa, taj trenutak je bio zaista važan.

To mogu opisati kao prijelomnu točku.

Da li vas je ljepota “Pietà”

pogodila? Da — i kontekst (okruženje). Ovo je Bog, mislio sam. Ovo je zaista Bog. Morate znati da jedna od najvećih stvari koja se u tradicionalnom islamu smatra herezom — prema njihovom mišljenju — je izjednačavanje čovjeka Isusa s Bogom. I ako postoji prepreka s kojom se obraćeni musliman najviše mora suočiti, intelektualno i osjećajno, onda je to ta. U tom sam trenutku, ispred “Pietà”, shvatio, kroz čiste osjećaje, da je istina naše religije tako jednostavna i izravna.

Mislite na činjenicu da Isus nije samo prorok, nego sam Bog?

Da, svakako, i razmišljajući o tom trenutku — točno se sjećam; što me i dalje tjera u plač — u mom umu nije bilo dvojbe. Bilo je tako jasno. Mislim

da bi mi bilo nemoguće opisati taj osjećaj kroz riječi. Ako je postojalo “prije” i “nakon”, tako reći, to je bila točka mog dolaska (obraćenja).

***U smislu koji se odnosi na
“apostaziju” od strane Muslimana
— predstavlja li to nešto što vas
drži budnim po noći?***

Ne, nikako. Ne drži me budnim po noći. Premda, mogu vam reći gdje postaje bitno: na različitim skupovima — u člancima, časopisima, na radiju ili koji put na televiziji — često dobivam priličan prostor u repotažama diljem Britanije, gdje sam poznat i kao vlasnik jednog od naših najpoznatijih nogometnih momčadi. Opisuju me standardnim aforizmom, otprilike ovako: “najutjecajniji obraćeni katolik”. Iako sam se mnogo puta našao u osvrtnu pojedinih muslimana i islamskih organizacija koji su čitali i reagirali na ove članke i razgovore,

moram reći da me takve okolnosti nikad nisu držali budnim po noći. Zaprimio sam dovoljan broj elektorničkih pošiljki mržnje i prijetnji nasiljem, ali vodim se onime što smatram dostojanstvom i odbijam živjeti život u strahu i pretjeranom oprezu.

Upravo suprotno, zanimaju me dodirne točke islama i katoličanstva; i na jednoj i na drugoj strani postoje istovjetnosti. Moj je stav pokazati ljepotu, čistoću, čuda i povlasticu biti katolikom, onima koji to nisu. Iskren sam i miran u vezi s tim, jer to predstavlja odraz moje vjere.

Neki istaknuti obraćenici s islama znaju biti vrlo negativni prema svojoj prijašnjoj religiji, ali vi izgleda da nemate takvo stajalište.

Moje stajalište ima prednost što je jednostavno. MIsim da u mojoj vjeri nema nikakve složenosti, i kao što sam ranije rekao, mene je kršćanska

vjera privukla, a ne odgurnula od islama.

Iako, moram priznati da je u mom srcu velika tuga kada razmišljam o ljudima koji islam upotrebljavaju kao opravdanje svojih postupaka. Ti postupci nisu samo protivni islamu — oni su nečovječni i nemaju nikakve veze s mojim poimanjem islama kao religije. Tužno je što izgleda postoji veliki broj muslimana za koje mržnja i nasilje predstavljaju primarni refleksni odgovor na sve s čime se ne slažu. Povrh toga, smatram da ove dvije religije, islam i kršćanstvo, se mogu opisati kao “daleki rođaci”. Zapamtite, ja sam odgajan kao musliman, bio sam u Meki i Medini, i mogu vidjeti neke nerazdvojive kvalitete. Ali isto tako moram priznati, da je točka polazišta, razlika između dviju religija, ogromna. Stoga, dokle postoje sličnosti, a ja ih mogu vidjeti, nemaju preveliki utjecaj....Ja

svetkujem činjenicu da je Isus Krist ljubav. To je jednostavna tvrdnja. To je ustanovljena razlika.

I vrlo je jednostavna u potpunosti.

Da, istina je; ali onda stvar koju zovemo “ljubav”, koju mi kršćani smatramo srcem naše vjere, predstavlja živuću, stvarnu i opipljivu kvalitetu. Isus je zapravo s nama; ne trebamo metafore ili nejasne pojmovne primjere toga što bi ljubav “mogla” biti kako bi nas mogla nadahnjivala ili poučavala. Mi smo posvećeni Svetim Sakramentom i njegovani izravnim posredovanjem našeg Boga kroz njegovu žrtvu. Prema tome, Von Balthasar je pomogao promijenivši osnovu razgovora o odnosu Crkve, Krista i Duha Svetoga. Stvorio je novo shvaćanje semantike “ljubavi” u religijskom kontekstu. Stoga, ne mogu puno reći o kontrastu između katoličanstva i drugih religija, bilo da

se, na primjer, radi o islamu ili hinduizmu, nego jednostavno potvrditi nepogrešivu jednostanost svoje vjere.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/obracenje-
s-islama/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/obracenje-s-islama/) (19.08.2025.)